

Lesbrief 2025 'Circus Atelier Vermeer'

Versie 4 april 2025

Inhoudsopgave:

- H1: **Noodzakelijke** voorbereiding met de klas (duur 15 minuten)
- H2: Achtergrond informatie
- H3: Extra input (**facultatief**)

Hoofdstuk 1: Noodzakelijke voorbereiding voor de voorstelling

Als de kinderen weten wie Johannes Vermeer is en hoe hij schildert wordt de voorstelling veel interessanter. In ongeveer een kwartier tijd kun je de project-dag beginnen met het volgende:

Vorbereiding groep 1, 2

Bekijk met de klas het filmpje van het meisje met de parel: <https://GroteMeesters.nl/aandeslag/>

Bekijk met de klas het schilderij van het meisje met de parel:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Meisje_met_de_parel

Leerkracht vertelt kort iets over Johannes Vermeer en over circus (zie info in Hoofdstuk 2 hieronder).

Beeldmateriaal is te vinden op:

<https://www.mauritshuis.nl/ontdek-collectie/onze-meesters/johannes-vermeer>

Vorbereiding groep 3, 4, 5

Bekijk met de klas het filmpje van het meisje met de parel: <https://GroteMeesters.nl/aandeslag/>

Bekijk met de klas het schilderij van het meisje met de parel:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Meisje_met_de_parel

Leerkracht vertelt kort iets over Johannes Vermeer (zie info in Hoofdstuk 2 hieronder). Daarna kan de aflevering van het klokhuis worden bekeken:

<https://www.youtube.com/watch?v=yvc9BSAyjGA>

Vorbereiding groep 6, 7, 8

Bekijk met de klas het filmpje van het meisje met de parel: <https://GroteMeesters.nl/aandeslag/>.

Leerkracht vraagt wie er iets weet over Johannes Vermeer. Een aantal kinderen kan kort vertellen wat ze weten. Daarna vertelt de leerkracht kort iets over Johannes Vermeer (zie info in hoofdstuk 2 hieronder).

Bekijk met de klas het schilderij van het meisje met de parel:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Meisje_met_de_parel

Daarna kan de aflevering van het klokhuis worden bekeken:

<https://www.youtube.com/watch?v=yvc9BSAyjGA>

Hoofdstuk 2: Achtergrond informatie

Als de kinderen weten wie Johannes Vermeer is en hoe hij schildert wordt de voorstelling veel interessanter.

Hoofdstuk 2a: over Johannes Vermeer

Johannes Vermeer is één van de beroemdste schilders uit de Hollandse 17e eeuw. Hij is bekend om zijn huiselijke taferelen. Op veel van zijn schilderijen is links een venster te zien, waardoor het licht op zijn modellen valt.

Door ramen open of dicht te doen kon hij spelen met licht en schaduw en zie je veel diepte in zijn schilderijen. Op het schilderij van het meisje met de parel zie je de parel zo goed door het witte vlekje; dat is de reflectie van het venster.

Johannes Vermeer werkte altijd erg lang aan een schilderij, want hij was heel precies en niet snel tevreden. Hij maakte maar 2 of 3 schilderijen per jaar.

Meisje met de Parel

Melkmeisje

Brieflezend Meisje

Online zijn ook leuke dingen te vinden over Johannes Vermeer:

Aflevering Klokhuis, over Johannes Vermeer:

<https://www.youtube.com/watch?v=yvc9BSAyjGAs>

Omschrijving over het leven en werk van Johannes Vermeer:

<https://www.mauritshuis.nl/ontdek-collectie/onze-meesters/johannes-vermeer>

Hoofdstuk 2b: over het Circus

Het Circus is een plek waar artiesten hun kunsten vertonen. Vaak doen ze spannende trucs en houdt het publiek zijn adem in of het wel gaat lukken. Soms ziet het er heel mooi uit, en af en toe is het juist grappig.

Veel kunsten die de circusartiesten laten zien hebben ze lang geoefend. Dit doen ze vaak met plezier. Ze vinden het leuk om aan het publiek te laten zien waar ze zo lang op hebben geoefend en het applaus is de beloning.

Voor sommige circusartiesten zijn de kunsten die ze laten zien zelfs een soort topsport. Om een goede acrobaat te worden, bijvoorbeeld, moet je jarenlang heel veel trainen, gezond eten en zorgen dat je uitgerust bent voor je volgende optreden.

Als een circusartiest oefent, kan een trucje soms opeens lukken. Maar als de artiest dan voor publiek gaat optreden, dan wordt het alweer spannender, dan kan het zomaar zijn dat het opeens toch weer mislukt, gewoon door de zenuwen. En dat is dan het moment om het trucje nog veel vaker te oefenen, zodat de artiest het trucje zo goed kan dat het zelfs met zenuwen voor het publiek nog steeds lukt.

Voor het publiek is het spannend of een truc gaat lukken. Daarom nemen circusartiesten vaak de tijd om een truc op te bouwen. Uiteindelijk moeten ze de truc wel goed kunnen, want iedereen is blij als het lukt.

Hoofdstuk 3: Extra input voor groep 1,2 (facultatief)

- De voorstelling wordt naar ons idee leuker met een (facultatieve) voor- en nabespreking in de klas.
- Daarnaast kun je de kinderen na de voorstelling een tekening laten maken over het optreden.
- En als laatste nog een aanzet voor een terugkoppeling met de klas aan het einde van de hele dag.

Voorbespreking groep 1,2

- Wie is er wel eens naar een museum geweest waar schilderijen te zien waren? Wat heb je daar gezien?
- Wie is er wel eens naar het circus geweest? Wat heb je daar gezien?
- De voorstelling heet 'Circus Atelier Vermeer'. Leerkracht legt uit dat circus een plek is waar mensen spannende trucjes en kunsten laten zien. Als de truc lukt, krijgt de artiest een applaus van het publiek. Atelier is een plek waar een kunstenaar schildert. En Vermeer is Johannes Vermeer. De schilder waar net iets over verteld is.
- Als je de naam van de voorstelling hoort, wat denk je dat je in de voorstelling gaat zien? Wat hoop je te zien?

Nabespreking groep 1,2

- Wat heb je gezien in de voorstelling 'Circus Atelier Vermeer'?
- Wat vond je het leukst?
- De spelers deden allerlei circustrucjes (bezem balanceren, blik gooien, kwast poepen, doek zwaaien, touwtje springen, acrobatiek), welke trucjes vond je het leukst?
- Wat schildert de schilder aan het einde van de voorstelling? Wat staat er op het schilderij?

Tekenopdracht groep 1,2

- Maak na afloop een tekening over de voorstelling en vertel waarom je deze tekening hebt gemaakt.

Eindopdracht groep 1,2

- Vertel wat je het leukste vond van de hele dag? Wat ga je onthouden?
-

Hoofdstuk 3: Extra input voor groep 3,4,5 (facultatief)

- De voorstelling wordt naar ons idee leuker met een (facultatieve) voor- en nabespreking in de klas.
 - Daarnaast kan je de kinderen na de voorstelling een tekening laten maken over het optreden.
 - En als laatste nog een aanzet voor een terugkoppeling met de klas aan het einde van de hele dag.
-

Voorbespreking groep 3,4,5

- Wie is er wel eens naar een museum met schilderijen geweest? Wat heb je daar gezien?
- Wie is er wel eens naar het circus geweest? Wat heb je daar gezien?
- De voorstelling heet 'Circus Atelier Vermeer'. Wat is een atelier?
- Als je de naam van de voorstelling hoort, wat denk je dat je in de voorstelling gaat zien? Wat hoop je te zien?

Nabespreking groep 3,4,5

- Wat heb je gezien in de voorstelling 'Circus Atelier Vermeer'?
- Wat vond je het leukst?
- De spelers deden allerlei circustrucjes (bezem balanceren, blik gooien, kwast poepen, doek zwaaien, touwtje springen, acrobatiek), welke trucjes vond je het leukst?
- Welke trucjes lijken je leuk om zelf ook te kunnen?
- Hoelang denk je dat de circusartiesten moeten oefenen om de trucjes goed te kunnen?
- Wat schildert de schilder aan het einde van de voorstelling? Wat staat er op het schilderij?

Tekenopdracht groep 3,4,5

- Maak in drie minuten een tekening van het Parelmeisje. Doe dit uit je hoofd. Het hoeft niet precies te kloppen. Je tekent wat je je herinnert.
- Nadat de kinderen de eerste tekening van het Parelmeisje hebben gemaakt laat de leerkracht het beeld van het Parelmeisje op het digibord zien. Laat de kinderen hier maximaal een halve minuut naar kijken.
- Maak in drie minuten opnieuw een tekening van het Parelmeisje. Doe dit weer uit je hoofd. Je hebt net het echte schilderij bekeken. Het is niet erg als het nog niet helemaal klopt.
- Bekijk beide tekeningen. Welke tekening vind je zelf het beste gelukt? Hoe komt het dat die tekening beter gelukt is?

Eindopdracht groep 3,4,5

- Maak een tekening van jezelf als circusartiest, of als kunstschilder, net wat je wil. Bedenk bij de tekening welke avonturen je beleeft.
- Laat de tekening zien aan je buurman of buurvrouw en vertel erover. Eventueel kunnen een paar kinderen die dat willen hun tekening aan de klas laten zien en erover vertellen.

Hoofdstuk 3: Extra input voor groep 6,7,8 (facultatief)

Voorbespreking groep 6,7,8

- Wie is er wel eens naar een museum geweest waar schilderijen te zien waren? Welk schilderij vond je het mooist?
- Wie is er wel eens naar het circus geweest? Wat heeft het meeste indruk op je gemaakt?
- De voorstelling heet 'Circus Atelier Vermeer'. Waar denk je aan als je deze naam hoort?
- Wat denk je dat je in de voorstelling gaat zien? Wat hoop je te zien?

Nabespreking groep 6,7,8

- Wat gebeurde er in de voorstelling 'Circus Atelier Vermeer'? Waar ging het verhaal over?
- Wat vond je het leukst?
- De spelers deden allerlei circustrucjes (bezem balanceren, blik gooien, kwast poepen, doek zwaaien, touwtje springen, acrobatiek), welke trucjes vond je het leukst? Welke trucjes lijken je moeilijk?
- Welke trucjes lijken je leuk om zelf ook te kunnen?
- Hoelang denk je dat de circusartiesten moeten oefenen om de trucjes goed te kunnen?
- Waar haalt de schilder zijn inspiratie vandaan?
- Als je zelf inspiratie wilt, bijvoorbeeld om een tekening te maken, of een verhaal te verzinnen, wat zou jou helpen?

Tekenopdracht groep 6,7,8

- Maak in vijf minuten een tekening van het Parelmeisje. Doe dit uit je hoofd. Het hoeft niet precies te kloppen. Je tekent wat je je herinnert.
- Nadat de kinderen de eerste tekening van het Parelmeisje hebben gemaakt laat de leerkracht het beeld van het Parelmeisje op het digibord zien. Laat de kinderen hier maximaal één minuut naar kijken.
- Maak in vijf minuten opnieuw een tekening van het Parelmeisje. Doe dit weer uit je hoofd. Je hebt net het echte schilderij bekeken. Het is niet erg als het nog niet helemaal klopt.
- Bekijk beide tekeningen. Welke tekening vind je zelf het beste gelukt? Hoe komt het dat die tekening beter gelukt is?

Eindopdracht groep 6,7,8

- Schrijf een kort stukje over jezelf als circusartiest, of als kunstschilder, net wat je wil. Bedenk welke kunsten je goed kan, of waar jij je inspiratie vandaan haalt.
- Kinderen die het moeilijk vinden om veel in één keer te schrijven, kunnen ook schrijven en erbij tekenen. Het gaat erom dat je kan fantaseren over hoe je jezelf ziet als kunstenaar of circusartiest.
- Lees je stukje voor aan je buurman of buurvrouw. Eventueel kunnen een paar kinderen die dat willen aan de klas voorlezen.